

GORIŠKA STRAŽA

:: Lahja vsak pondeljek in četrtek ob 8. uri predpoldne. ::
 Stane za celo leto 15 L, za pol leta 8 L, za četrt leta 4 L.
 :: Za inozemstvo celo leto 30 L. ::
 :: Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. ::
 Odgovorni urednik: ROMAN CEJ.

1923

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se plačajo naprej in stanejo 6 L v visocini enega cm v enem stolpu.
 :: List izdaja konsorcij »GORIŠKE STRAZE«. ::
 :: Tisk »NARODNE TISKARNE« v Gorici. ::
 Uprava: ul. Vetturini 9. Ured.: ul. Mameli 5. (prej Scuole.)

Konec goriške dežele.

Prenovljena »Goriška Straža« stopa pred slovensko ljudstvo v težkih razmerah. Celokupno politično in gospodarsko življenje goriških Slovencev stoji na prelomu dveh dob. Skozi dolgo vrsto stoletij so naši očetje na Goriškem gospodarili samostojno na svoji zemlji. Gorica je bila središče našega ljudstva, tu so se stekale žile dovodnice vse dežele. V Gorici so se zbirali dež. stanovi, v Gorici deželni zbori in deželni odbor, ki so bili priča vseh bojov, vseh zmag in tudi nesreč slovenskega ljudstva. Gorica je videla, kako so se naši očetje dvignili iz tlačanstva, videla je, kako so zlomili moč grofov in graščakov in postali v XIX stoletju izobražen, trezen in kulturni narod. Nikdar nismo bili ločeni od Gorice, nikdar nam niso iz tujih mest delili kruha. Z domačim fur-lanskim ljudstvom smo skupno gospodarili in ukazovali na lastni zemlji.

Kar se ni zgodilo ne pod oblastjo grofov in graščakov, kar se ni zgodilo pod vlado Habsburžanov, to bodo napravili danes v Rimu.

Medtem ko pišemo te vrste, se odloča v Rimu usoda goriških Slovencev in vsak čas mora iziti odlok, ki ukazuje razkosanje dežele. Del

Slovencev pride pod Trst, drugi pridejo pod oblast Vidma. S tem je usoda goriške dežele zapečaten. Nad nami bo ukazoval Videm, njemu bomo odslej podvrženi. On bo gospodoval, mi služili, on ukazoval, mi ubogali. Naš de-nar se bo stekal v blagajne Vidma, razpolagala bo z njim gospoda v tujem mestu. Konec naše samostojnosti, konec lastnega gospodarstva v deželi. Udarili so nas tako, kakor nas ni udaril še nihče v zgodovini stoletij.

Leto in dan je minulo, odkar so slovenski zastopniki stopili v začasni deželni odbor, da se tam borijo za avtonomijo. Ljudstvo cele dežele je šlo na njihovi strani v boj in ideja avtonomije se je zmagovito širila. Na mnogoštevilnih shodih je ljudstvo jasno izpovedalo, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospod, da hoče v svojih zadevah samo odločati in samo ukazovati brez posredovalcev in varuhov. Večina italijanskih strank je bila že na naši strani, z nami je bil parlament in z nami odločilni državniki. Vsi so bili prepričani, da je avtonomija rešena.

Tedaj pa se je vzdignila stranka, ki je napovedala oster in brezobziren boj avtonomiji. To so bili fašisti. Fa-

šistovska stranka je napravila revolucijo in z revolucijo je bila vničena avtonomija. Ko bi ne bilo fašistovske revolucije, bi bila goriška dežela do-bila avtonomijo, kakor je še nikdar prej ni imela. Fašisti pa so vzeli Slovencev avtonomijo, razkosali so deželo in jih vrgli pod oblast Vidma.

S POĞUMOM NA DELO!

Kaj sedaj? Ali je bilo res vse naše delo zastonj? Ali ne bo naše ljudstvo prišlo nikdar več do svojih pravic? Mi smo globoko prepričani, da bo avtonomija ljudstva zmagala, kljubujoč vsem viharjem. Ne le Slovenci, ampak tudi ljudstvo cele Italije zahteva na ves glas avtonomijo. Tudi italijansko ljudstvo hoče biti gospod svoje usode in hoče streti moč nadežnega uradništva. Gibanje za avtonomijo raste v Italiji z veliko močjo in naglico. Ni daleč več čas, ko bo avtonomija podrla v Italiji vse svoje sovražnike in osvobodila ljudske množice. Tedaj napoči tudi goriškemu ljudstvu njegova ura. Velika, prestresujoča zmaga bo venčala naše boje. Možje in fantje, ki ste vztrajali v tej težki borbi, bodite pozdravljeni! Vera v našo pravico, naj vam širi prsa in krepi srce. Naša zastava se dviga v naši sredi in nam kaže pot skozi temne. Nikdar je ne bomo zapu-

stili, nikdar skrili, nikdar zastajili, nikdar sramotno izdali.

Slovenski možje in fantje, pogumno in z bistrimi očmi glejte v bodočnost!

Napadi na goriškega nadškofa.

V Gorici je zagledal luč sveta list, ki se imenuje »Corriere di Gorizia«. Začel je svoje politično delovanje s tem, da se je zagnal s celo vrsto napadov na goriškega knezonadškofa drja Franca Sedeja.

Kar cel teden zaporedoma so izhajali v listu uvodni članki, v katerih pripovedujejo uredniki vladi, da postajajo v Gorici vse cerkve slovenske, da se vpliv Slovencev v cerkvah našega mesta vedno bolj širi in utrjuje. Število slovenskih pridig se v Gorici grozno množi in celo cerkveni obredi so postali slovenski. Nikdar prej ni bilo v Gorici slovenske popoldanske službe božje, sedaj jo pa uvaja v Gorico knez in nadškof Sedej, ki dokazuje s tem, da je protidržaven. Največji zločin pa je ta, da se pričelih kapucinih v Gorici deli sv. obhajilo Slovencev v slovenskem jeziku. Sploh je samostan goriških očetov kajmanske politike. Na Kostanje-

Jules Verne:

ČRNA INDIJA

ROMAN.

Prosto poslovenil Z. Z.

I.

Dve nasprotujoči si pismi.

»Mr. J. R. Starr, inženjer,
 30, Canongate,
 Edinburgh.

»Če blagovoli gospod James Starr podati se jutri v premogovnike v Aberfoylu, v rov Dochart, Jarow-jamo, bo tam izvedel neko zelo zanimivo poročilo. Gospoda James Starr-a bo tekom dneva pričakoval na kalendarskem kolodvoru Harry Ford, sin prejšnjega rudniškega paznika. Prosim, da ohranite to vest tajno!«

Tako se je glasilo pismo, ki ga je prejel gospod James Starr v jutru 3. decembra l. 18.; oddano je bilo na pošti v Aberfoylu na Škotskem.

Inženjerja se je polastila velika radovednost. Misel na kako mistifikacijo mu sploh ni padla v glavo. Že izza mnogo let je poznal Simona Forda, starega

paznika v rudokopih v Aberfoylu, kjer je on sam nad dvajset let načeloval kot tehnični ravnatelj.

James Starr je bil mož krepkega zdravja in postavne zunanosti, da bi ga lahko kljub njegovim petinpetdesetim letom prišteval med štiridesetletnike. Bil je potomec stare in ugledne edinburgške rodbine. Njegova inženerska dela so bila v čast družbi, ki je izkoriščala na premožu bogato podzemsko carstvo zjedinenega kraljestva.

V globini skrivnostnih aberfoylskih rudnikov si je James Starr pridobil slavno ime in tu je prebil tudi precejšen del svojega življenja. Poleg tega je bil mož predsednik »Družbe za izsledovanje škotskih starin, bil eden najdelavnejših članov »Royal institucije« in uspešno sodeloval pri Edinburghškemu časopisu. Skratka, bil je iz vrste onih praktičnih učenjakov, katerim je Anglija dolžna svoj procvit in svoje bogastvo in on je tudi po pravici zavzemal častno mesto v stari škotski prestolnici, ki ji vsled gmotnega kakor tudi duševnega procvita nesporno pristojna naziv »severne Atene«.

Kakor vemo, so Angleži dali svojim obširnim premogovnim okrajem

zelo značilno ime, pravijo jim »Črna Indija« in čisto gotovo je ta Indija Anglijo mnogo bolj obogatila kot prava Vzhodna Indija. Tu so noč in dan zaposlene nepregledne množice rudarjev, ki vozijo iz angleškega podzemlja premože »črni dijamant«, to velevažno gorilno snov, ki je postala za industrijo prvovrstni življenski pogoj.

Takrat je ležala možnost za izčrpanje premogovne žile še v daljni bodočnosti in nihče ni mislil na morebiti nastopivšo pomanjkanje, ki ni prav nič grozilo najraznovrstnejšim tovarnam, strojem, parnikom, plinararnam i. t. d. Uporaba premoga pa je v zadnjih desetletjih zavzela tako veleobsežnost, da so bila nekatera premogovna ležišča do zadnje žile izčrpana. In poslednje delstvo je zadelo tudi aberfoylski rudnik. Pred desetimi leti je zadnji voziček pripeljal iz tega ležišča poslednjo tono premoga na dan.

Celokupno gradivo, kakor stroje, tračnice, vozičke podzemne železnice, vzpenjačo, priprave za prenavljanje zrak, skratka vse, kar je služilo za delo v rudniku — so privlekli na površje.

(Dalie.)

vici in Sv. Gori pa so prava gnezda protidržavnih rovarjev.

Vsi ti samostani stoje okoli nadškofa v bojni vrsti in zraven tega si je cerkveni vladika zbral v Gorici in okolici četo »najbolj bojevitih duhovnikov«, ki ga podpirajo v boju proti državi. Kakšne razmere vladajo v deželi, je dokazal pogreb kanonika dr. Kobala, ki je bil veličasten in nad vse sijajen. Od vseh strani je prihrumelo ljudstvo v mesto, na čelu so pa korakali duhovniki. To je bila slovenska narodna demonstracija. Saj so nosili za krsto celo venec z napisom: »Zaslužnemu bojevniku!« Neovržen dokaz, da je naš cerkveni vladika protidržaven, pa je pastirsko pismo, ki ga je poslal goriški duhovščini 24. novembra 1918, to je 20 dni po sklenjenem premirju.

ODGOVORI

Dovolj opisovanja! Oseba našega cerkvenega vladike stoji tako visoko v mislih in čustvih našega ljudstva, da pomeni vsaka obramba knezonadškofa zanj žalitev. Mi sami bi se skoro sramovali briniti njegovo ime pred takimi napadi. Pokazati pa hočemo in moramo napadalce v pravi luč! To je naša dolžnost in za to jim odgovorimo sledeče:

1. Preden se drznete dvigniti roko proti sveti in nedotakljivi osebi našega duševnega nadpastirja, vedite, da se s tem dotaknete najobčutljivejše strani vseh katoličanov dežele. Mnsgr. dr. Sedej je nadškof Slovencev in Italijanov, najvišji voditelj krščanskih src celokupnega ljudstva cele Goriške. Kdor je proti Njemu, je proti nerazdružljivi in živi enoti furlansko-slovenskega katoliškega ljudstva!

2. Slovenci bomo molili svojega Boga in poslušali Kristusovo besedo v jeziku ljudstva in katoliška cerkev bo to našo pravico ščitila z vso silo svoje mednarodne avtoritete in z vso mogočnostjo svoje oblasti. Italijanski katoličani so v tem boju z nami!

Cerkev in kat. ljudstvo bo odločalo, kakšne naj bodo notranje razmere v kat. cerkvi, in ne ljudje, ki nimajo s cerkvijo nobene zveze in so katoličani le tedaj, kadar hočejo Cerkev in njene voditelje napadati.

3. Naše samostane črnite pred italijansko javnostjo brez vsake podlage in z naravnost otročjimi dokazi. Kdor ravna tako, dela brezvestno — gonjo proti nedolžnim ljudem.

4. Dokazi, ki ste jih priobčili proti goriškemu knezonadškofu, so pa taki, da so se zrušili pred deželo v nič, čim ste jih napisali. Omenimo Vam samo pastirsko pismo od 24. nov. 1918. To pismo je bilo izdano od knezonadškofa v sporazumu s krajevno vojaško oblastjo in v sporazumu z guvernerjem generalom Pettijem v Trstu. Če je bil torej knezonadškof tedaj protidržaven, so bila protidržavna tudi vsa okupacijska oblastva krvojske v Gorici in v celi Juljski Krajini.

Kaj se godi po svetu.

Nemčijo vedno bolj grozno tlačijo dolgov, ki jih mora plačati antanti kot vojno oškodnino. Nemška država komaj diha pod bremenom. Radi bi ga zvalila, pa ne more. Francija se ne mara odpovedati odškodnini, ker ima sama polno dolgov na Angleškem in bi jih rada plačala z nemško vojno odškodnino. Če ne dobi od Nemčije milijard, se nikoli ne reši angleških dolgov. Italija se tudi noče odpovedati nemški odškodnini, ker je sama hudo zadolžena pri Franciji in na Angleškem. Brez nemškega zlata, se nikoli ne izkobača iz dolgov. Tudi ona hoče plačati svoje dolgove z nemškim denarjem. Angleška ima zopet svoje dolgove v Ameriki. Nemčija zopet ne zmore teh groznih svot, saj gre za 100 tisoč milijonov v zlatu. Kolena se ji lomijo pod butaro, gospodarstvo propada, ljudstvo strada in se trga za tuje, delavstvo grozi s stavkami.

RAZTRGAJTE VSE PAPIRJE!

Ves svet trpi v teh razmerah. Kje izhod? Angleži in Mussolini so predlagali, naj Amerika briše dolgove Anglije. Anglija naj se odreče dolgovom Francije in Italije, Francija črta dolgove Italiji. Tako se antanta oddahne in zniža lahko vojno odškodnino Nemčiji. Angleži so predlagali, naj Nemci plačajo v tem slučaju le 50 tisoč milijonov v zlatu in če bo to pridni in hitri v odplačevanju, se zniža nemška odškodnina celo na 30 tisoč milijonov zlata. Razen tega zahtevajo Nemci par let oddiha in mednarodno posojilo. Če ne bodo par let plačevali, se bodo gospodarsko okrepili in potem morejo šele pošteno odštevatiti vsako leto zahtevane svote denarja. Nemška vojna odškodnina je največje gospodarsko in politično vprašanje današnjega človeštva.

V Franciji že par let sploh ne govorijo o drugem kakor o nemški vojni odškodnini. Na tem kamnu so se spotaknile in padle že neštete vlade in najbrž si bo tudi Poincaré razbil glavo ob nemški odškodnini. Francozi hočejo za vsako ceno priti do nemških milijard in hočejo vsako toliko časa prijeti Nemce za grlo. Sedaj hočejo zasesti z vojaško silo rursko kotlino, kjer je mnogo premoga. S tem hočejo udariti Nemce po prstih in prisiliti reveža, da plača.

ZOPET SE HOČEJO KLATI

Če bi Francozi zasedli to nemško zemljo, bi bila nemška industrija vničena, nastali bi veliki nemiri, lakota bi zadivjala v Nemčiji. Ni izključeno, da izbruhne upor in pride do nove vojne. Kri ljudstva bi lila zopet v potokih. To nevarnost prav dobro pozna.

Anglija in roti Francoze, naj bodo pametni. Lojd Žorž, ki je sedaj v političnem

penzjonu, napada po angleških časopisih zelo divje Francoze in trdi da so požrešni. Nemce bi kar požrli in jim ukradli še več zemlje. Tudi nova angleška vlada drži Francoze za uzdo, pa se penijo in postavljajo na zadnje noge. Da bi se ti prepričali, so sklicali nov sestanek v Pariz. Tudi ta konferenca bo kakor bob ob steno.

Italija ni odposlala Mussolinija v Pariz, ker mož ne mara tja. Pravi, da bi se bili morali zavezniki že pred konferenco zmeniti, sicer pa da ima doma obilo dela. In res je začela fašistovska vlada mahati na vse strani. Razpustila je nešteto uradov in poslala uradnike domov, same železnice bodo odpustile 60 tisoč delavcev in uradnikov.

KRVAVI UPORI STRAŽARJEV

Mussolini je razpustil krajevo stražo in jo združil s kabinerji. Na 25 tisoč mož izgubi službo. Vsega skupaj bo približno 100 tisoč družin postavljenih na cesto. Uradniki in delavci so tihi, stražniki so se pa uprli. V Turinu, Neapolju, Pisi in drugod so zgrabili za orožje in se spuntali. Zažgali so fašistovske sedeže, ustrelili več fašistov, vojaštvo je poseglo vmes in bilo je več mrličev. Vlada jih je razorožila in čakajo jih stroge kazni. Tako si je vlada nakopala že mnogo sovraštva. Ogorčeni so železničarji in vse delavstvo, ker je vlada uvedla davek na njihove plače. Odpuščeni uradniki so obupani. Brezposelnih je danes v Italiji nad 360.000. Tudi na Goriškem si je fašistovska vlada napravila mnogo sovraštva, ker je uničila goriško deželo in jo dala pod Videm. Zato pa vlada utrjuje svojo moč. Ustvarila je posebno narodno brambo, ki bo obstajala iz 100.000 mož. Sprejeti bodo samo fašisti, plačala jih bo vlada. Predsednik bo Mussolini. Eno vojsko bo imel torej kralj, drugo Mussolini. Vzdrževali pa bodo obe davkoplačevalci. Tako poplačuje Mussolini svoje pristaše; mnogo jih je imenoval celo za podprefekte in policijske nadzornike, četudi nimajo potrebnih studijev.

V Jugoslaviji se vse pripravljaja na volitve. Dr. Šušteršič, ki se je vrnil, se je ponudil radikalni stranki, pa ga ne mara. Volitve bodo odločile o avtonomiji Slovencev in Hrvatov. Vse pričakuje rado vedno, kako bodo izpadle, kajti od teh volitev je odvisna vsa bodoča politika Jugoslavije.

O avtonomiji in razdelitvi dežele.

Mi smo edina organizacija, ki je iz prvega početka pa do danes stala na stališču, da se naj ohrani Goriška dežela v današnjih mejah z glavnim mestom Gorica. Mi smo edina organizacija, ki se je od prvih začetkov borila za ohranitev avtonomij za naše pokrajine. Dokaz zato so nešteti shodi po deželi, govori naših poslancev v Rimu in govori naših zastopnikov v deželnem zboru, ki je tudi sprejel znani sklep o avtonomiji in nerazdeljivosti naše dežele, dokaz je naša »Goriška Straža«, ki je vselej zagovarjala pravilnost in upravičenost te naše zahteve. Dočim so vse druge stranke, počenši od fašistov do komunistov, od socialistov do ljudovcev, od liberalcev do demokratov več ali manje kolebale, popuščale, smo mi edini ostali trdno in nepremahljivo na zavzetem stališču. In tudi, ko bo goriška dežela razdeljena, bomo vedno bičali izvršeno krivico, in če bo izginila zadnja sled avtonomije v deželi, bomo vselej zagovarjali potrebo, da dobe vse pokrajine v vsej Italiji avtonomijo. To načelo se nam zdi zdravo in zato se ga bomo vedno držali.

Te dni pade odločitev o naši deželi. Ako pade nam v neprilog, bomo to silno obžalovali, ker se zavedamo zlih gospodarskih in kulturnih posledic na telesu našega ljudstva, vseeno nam ostane zavest, da smo se nele držali edino pravnega stališča, marveč tudi to, da smo storili polno svojo dolžnost.

Zato pa se nam gabi in do skrajnosti studi pisanje slovenskega fašistovskega glasila, ki ga diktira podpredsednik laškega fašja v Gorici. Pravi namreč, da »se slovenski voditelji požvižgajo na avtonomijo«.

To je že vrhunec vse nesramnosti. Videli smo že marsikako neresnico v listih, tudi mnogo zavijanjan smo doživeli zlasti od strani tržaškega »Piccolo«, a nesramnost fašistov presega že vse meje.

Očividno računajo fašisti, ki so to napisali, na popolno poletinjenje vseh Slovencev in menijo, da smo že povsem porazijanjeni.

O avtonomiji odločujejo danes pač oni, ki so na vladi, in to so fašisti. Na njih je, ali ohranimo avtonomijo ali jo izgubimo. Vlada, Mussolinija reče lahko da ali ne. Mi pa vemo, kaj bodo rekli. Rekli bodo: proč z avtonomijo. In temu se mi ne čudimo, ko vemo, da je ena izmed glavnih točk fašisti-

Naročnina Goriške Straže za leto 1923 je naslednja:

Celo leto 15 lir - pol leta 8 lir - četrt leta 4 lire in za inozemstvo celo leto 30 lir. ∴ ∴ ∴

stovskega programa glede naših pokrajin: odprava avtonomije. In vsi fašistovski voditelji so se v tem smislu izjavili. Fašistovski štab v Gorici je načelno proti ohranitvi avtonomije. Kako naj bi torej pričakovali kaj drugega nego to, da nam fašistovska vlada pobere zadnji sled avtonomije? Mi se čudimo le enemu: Kaj je padlo slov. fašistom v glavo, da pišejo take brluzge?

Vi ste na vladi, Vi imate oblast, Vi lahko storite, kar hočete: ne uganjajte prismo-darij s takim pisanjem. Zapišite rajši to-le v svojem listu: »Mi slovenski fašisti bi v srcu želeli avtonomijo, a mi ne odločujemo; mi smo kužki pod komando laških fašistov; ker pa so ti-le proti avtonomiji, moramo biti tudi mi.

—X—

KAJ JE NOVEGA NA DEŽELI.

ŠEMPETER

V nedeljo na Silvestrovo je umrl naš znani veleposestnik g. Merljak Ivan po pormesečni bolezni. Bil je sicer že 67 let star, toda še krepak. Preostalih naše sožalje.

IZ LOGA POD PREDELOM.

Dne 27. decembra, ob 10. uri preapoidne, je mirno v Gospodu zaspal Tomaž Kvorh. Bil je previden ravno na božič. Umrl je v najlepši dobi, star 31 let. Posebno iskrena čast Ani Čer-nuti, ki je skozi vse noči stala ob pokojnikovi postelji in mu stregla.

CERKNO.

Tople besede predavateljev Prosvetne zveze iz Gorice so naše odmev v srcih naših deklet. Članice Mar. družbe in izobr. društva so nabrale za božičnico revnim otrokom 653 lir in mnogo darov. Obdarovanih je bilo 50 otrok in nekaj odraslih ubožcev. — Po-poidne pred sv. večerom je priredila Mar. družba božično igro »Nežka z Bleda«, ki je do-bro izpala. Zahvala gre učitel-jici gđc. Kati Močnikovi, ki je požrtvovalno vodila dekleta, hvala gre pa tudi navdušenju deklet samih, ki so prihajala k vjam celo uro daleč. Igra se ponovi na sv. tri kralje ob dveh pop. — Bog živi!

KRED

Naše izobraževalno društvo je priredilo za letošnjo zimo je čipkarski tečaj za dekleta, ki prav povoljno uspeva. Pouka se udeležujejo skoro vsa dekleta. S tem jim je zagotovljen lep zaslužek za bodočnost. Pouk se vrši poleg tega tudi v Starem selu in Borjani in se ga vdele-žuje nad 60 deklet. Županstvo je volilo v ta namen svoto 500 lir, za kar se mu toplo zahvalju-jemo.

—:—

Dne 27. t. m. se je poročil v Kredu predsednik Kat. izobr. društva g. Ivan Čebokli z gosp. Avguštin Škočir. Mlademu paru kličemo: na mnoga leta!

—:—

»Kat. slov. izobr. društvo v Kredu je priredilo silvestrov zabavni večer s pevske točkami in šaljivimi prizori.

PONIKVE. Tatovi že dvakrat vdrl v kmečko hišo.

Tudi na naši planoti se po-javljajo povojni lumpje. — Kmečki gospodar Ivan Pisk »na rutih« je imel že meseca avgusta tatinski obisk po noči v svoji spalnici. V pritlični izbi je bilo okno bolj nalahno priprto in tako sta zlezla sko-

zi dva lumpa in začela preis-kovati pritličje. Nato sta šla po prstih gori v spalnico. Tako tiho sta delala, da sta bila od-prla že omaro in skrinjo in ju ni nihče še slišal. Kar naenkrat se prebudi gospodinja in zač-ne klicati moža na pomoč. — Mož se pa ni mogel ganiti, ker ga je že tiščal drugi lump za usta in grlo, da bi se bil kmalu zadušil. Tat je mazal obenem moža po obrazu s po-sebno tekočino, da bi ga oma-mil in ga spravil v nezavest. Ko je žena začela na ves glas vpiti je tat moža spustil iz rok in tekkel k ženi, da bi jo oma-mil. Mož je bil rešen. V hiši je nastal velikanski krik, tatova sta se zbala in hitro pobegnila, ne da bi bila kaj s seboj odne-sla. Gospodar je našel na tleh steklen zamašek od tiste o-mamljive tekočine.

Kmečki gospodar se je nato utrdil v svoji mali hišici in si mislil: sedaj pa ne pridejo več tako lahko do mene! Toda glej, pretekli četrtek po noči se je tatinski obisk ponovil. Tat je prišel skozi duri v hlev, iz hleva v hram, od tod v ku-hinjo in nato v sobo. Vse je preiskal in prevrgel, pobasal denarnico z drobižem, pobral dve britvi, robec, štiri nože in zlat prstan. V skrajni predrz-nosti se je prikradel zopet v spalnico. Hodil je tiho in pre-vidno, da ga ni nihče slišal. Ko je brskal po nekem predalu, je zaropotalo in gospodarji so se prebudili. Gospodinja začne klicati, gospodar vstajati, tat pa beži kar more, skozi duri, ki jih je pustil vse odprte. V rokah je držal električno luč. Gospodar udari pogumno za njim in plane v pritličje, da bi zagrabil tiča. Tat pa je stal že pred hišo in začel streljati sko-zi okno na gospodarja. Krogle so švigale mimo in ena mu je oprasnila kožo v pasu. Par centimetrov in krogla, bi bila v obistih. Sreča v nesreči! Go-spodar je bil ravno ta dan po-zabil zakleniti duri in legel mirno spat. Tudi tat je imel torej srečo. Od vruga ali od koga?

Kmet, katerega tatovi, tako pridno obiskujejo, slovi kot priden in varčen gospodar. Zato mislijo tatovi, da ima mnogo denarja, a se kruto va-rajo. Pa tudi če bi ga imel, bi ga bil po teh obiskih že davno spravil preč.

Ljudstvo sočustvuje in želi, da bi se lumpje vendar že en-krat vjeli v past. Opozarjamo oblastvo na te tatinske tiče.

IZ RIHEMBERKA

Na Preserjah so mladeniči pri koledovanju po stari ljudski

navadi, ki se v tej vasi še vedno ponavlja, nabrali 164.— lir za slovensko sirotišče v Gorici.

Darovali so:

Franc Kerševan 5 lir, Anton Birsa 5, Leopold Jekše 5, Karol Birsca 12, Franc Krševan 10, Jo-žef Krševan 10, Ivan Krševan 10, Franc Colja 5, Jožef Colja 5, Izidor Križman 5, Anton Li-čen 6, Franc Cebron 15, Peter Mikelj 5, Ignacij Čebon 5, Ignac Krševan 7, Leopold Piščanc 4, Jožef Žerjal 5, Franc Ličen 10, Anton Ličen 5, Peter Ličen 10, Jožef Čebon 10, Helena Ličen 10, in drugi še 11 lir 50 stot.

Hvala darovalcem!

Prav srčna hvala tudi vsem požrtvovalnim mladeničem in možem, ki so sodelovali s pet-jem pri koledovanju. Naša mla-dina s Preserij se je spet začela buditi in dvigati iz mrtvila.

IDRIJA.

Izgubljene rokavice. Pri te-čaju v Idriji je nekdo pozabil rokavice v dvorani. Nahajajo se shranjene pri šolski strež-nici.

SV. KRIŽ NA VIPAVSKEM

V minulem letu 1922 se je v svetokriški župniji rodilo 74 otrok; smrt pa je pobrala iz-med nas 40 ljudi. Oklicalo se je 34 parov ženinov; od teh je bilo doma 23 porok. Zadnji mesec je posegla smrt po žrt-vah, ki jih bodo družine in so-seščine pogrešale. Začetkom decembra je umrl v Malih Zabljah mladenič France Se-ver, ki je shiral v dolgi bo-lezni. Njeno kal je pač prine-sel iz vojske. Tovariši mlade-niči so mu pripravili lep pog-reb. — O božičnih praznikih je na Cesti umrl Lovrenc Va-lič, mož razumen in blag. Že dolgo let je bolehal, a kljub temu neutrudno delal, prej-šnja leta v službi železnice, zadnja leta na svojem malem zemljišču. Rad je molil in de-lal, a rad tudi čital in razmi-šljal; njegove besede in sodbe je bilo vredno poslušati. — Za novo leto je v Sv. Križu sklenila požrtvovalno življe-nje Marija Jejčič, zgledna mati, kakršnih imajo hvala Bogu še mnogo slovenske kmetske hiše. Na tihem se je žrtvovala in sad njenih žrtev so dobro vzgojeni sino-vi in hčere, ki žalujejo ob preranem grobu dobre mate-re. — Bog daj vsem večni pokoj, ki so ga na svetu malo imeli.

Domače vesti.

+ »Straža« izšla dan pozne-je. Ker je vlada sklenila odpra-viti goriško deželo, ie v mestu vse delo ustavljeno. V »Narodno tiskarno« je prišla skupina meščanov in prisilila stavce, da so nehali delati. Tako je iz-šla »Straža« dan pozneje. — Bravci naj ne zamerijo.

+ Subdijakon in nižje redove je podelil naš knezo-nadškof na novo leto raznim gg. bogoslov-cem tukajšnjega centr. se-menišča. Od naših rojakov so prejeli subdijakon gg. Hrovat Franc, Čezsoča; Kos Viktor, Podmelec in Kosmač Ciril. Cer-kno. Vsem — bilo srečno!

KAKO NAROČIM »GORIŠKO STRAŽO?«

Vzemi nakaznico in nakaži 15 lir na naslov:

Uprava »Goriške Straže« Gorica - Gorizia - Via Favetti 9 na levi strani (na odrezku) za-piši ime, priimek, kraj in pošto. — Na drugi strani (obrni) odre-zka zapiši: Naročnina za 1923, nov (star) naročnik. Takoj po sprejemu denarja boš dobival »G. St.« dvakrat na teden in če dobi uprava Tvoj denar do 15. t. m. Ti dološlje se »Pra-tiko« navrh.

ZELO VAŽNO NAZNANILO

Vsem cenj. naročnikom, ki so list naročili, a ne še plačali sporočamo, da jim zamoremo list pošiljati samo do 15. januar-ja tega leta. Isto velja tudi o vseh starih naročnikih. Zato naj vsi čim prej izpolnijo to narodno dolžnost! Kdor plača do 15. t. m. dobi na vrh »Goriško pratiko za 1923.«

+ Dogovor med Italijani in Čehi. Te dni se je sklenila tr-govska pogodba med Italijo in Češkoslovaško. Obe državi se bosta medsebojno podpirali in si šli na roko v vseh prometnih stvareh.

+ Porušene cerkve. Mini-ster za osvobojene kraje je dal 3 milijone lir na razpolago za pozidavanje porušeneh cerkva.

+ Promocija. V soboto dne 23. decembra 1922 je bil na du-najškem vseučilišču promoviran za doktorja vsega zdravilstva goriški rojak g. Ciril Češcut, sin ravnatelja pisarniških uradov go-riške vice-prefektore gospoda Antona Češcuta. Mlademu dok-torju naše iskrene čestitke!

+ Pozdrav »Dijaški Matici« v Trstu! Na dan sv. treh kra-ljev se vrši v Trstu ustanovni občni zbor »Dijaške Matice«. To je organizacija, ki si je po-stavila za cilj: socialno in go-spodarsko osamosvojiti naše visokošolsko dijaštvo. Naloga »Dijaške Matice« je visoko kulturna in zato jo iz globine srca pozdravljamo.

Uredništvo.

+ Kaj se nam obeta v sve-tovni politiki prihodnje leto? Od januarja do decembra di-plomatične konference.

+ »Orjuna«. V Ljubljani je izšla prva številka lista »Or-juna«, ki je glasilu jugoslo-vanskih fašistov. Kakor po-roča je »Centralni upravni odbor« v Splitu, glavne po-družnice »Oblastne upravne odbore«, pa ima v vseh glavnih mestih, tudi v Ljubljani in Zagrebu.

Gospodu podprefektu v Gorici!

Podprefekt v Gorici g. Pio Marta, je izdal okrožnico o na-pisih v obrtnih prostorih. »Po-trebno je«, pravi g. podprefekt, »da se vsem državljanom kra-ljestva omogoči bivanje v meša-nih ali drugojezičnih (sloven-skih) krajih...« Zato morajo u-radi pri izdajanju in obnovitvi obrtnih dovoljenj odločno za-htevatati od obrtnikov, da so v njih prostorih vsi napisali itali-

janski. Podprefekt dovoljuje slovenskemu jeziku, da stoji na *drugem mestu*. — Lepo je od gospoda podprefekta, da skrbi za »bivanje« državljanov iz starega kraljestva v slovenskih krajih in se zanje tako odločno poteguje. Mislimo pa, da je njegova dolžnost skrbeti ravno tako odločno zato, da »se omogoči predvsem bivanje« našega ljudstva na lastni domači zemlji. Zato naj le uvede tudi na podprefekturi, na dež. odboru, v vse urade in obrtne prostore tudi slovenske napise, ki jih ljudstvo razume. V prvi vrsti skrbite, gospod podprefekt, za domače ljudstvo, radi katerega ste prišli v Gorico, potem šele za državljane starega kraljestva. Ali mislite, da Slovenci niso državljani kakor vsi drugi? Mislite, da sme njihov jezik vsakdo metati iz uradov in sramotno preganjati iz javnosti? Kaj smo mi ljudje druge vrste? Zapomnite si, gospod podprefekt, da je dolžnost vsakega uradnika spoštovati ljudstvo, med katerim biva. Kdor tega ne stori, tega tudi ljudstvo ne spoštuje in upošteva.

Spremenjene poštno pristojbine. — Razni za leto 1923 izšli koledarji in tudi naša »Goriška pratika« objavljajo seznam poštnih pristojbin. Opozarjamo, da od 1. januarja 1923 naprej veljajo naslednje nove poštno pristojbine:

Pisma in zalepke do 15 gr. 50 vinarjev: če pismo ali zalepka ne gre iz kraja 25 vinarjev. Pisma do 15 gr., ki so naslovljena na vojake v službi, (ne na častnike), 25 vinarjev. Dopisnice izven kraja 30 vin., s plačanim odgovorom 60 vin. Razglednice z golim podpisom 10 vinarjev. Vizitnice z največ petimi besedami 20 vinarjev. Osmrtnice, naznanila o rojstvu, poroki in slično 20 vinarjev. Trgovski računi (do 15 gramov teže) 25 vin., rokopisi za prvih 200 gramov 50 vin., za vsakih nadaljnih 15 gramov še 15 vinarjev. Vzorci brez vrednosti za prvih 100 gramov 30 vinarjev, za vsakih nadaljnih 50 gramov še 15 vinarjev. Potrdilo o prejemu, ki se naj vrne odpošiljatelju 50 vinarjev. Uterjanje na račun tretjih oseb razun poštno pristojbine do 10 lir 25 vinarjev, od 10 do 200 lir 50 vinarjev, čez 200 lir 1 liro.

Pristojbine za inozemstvo:

Pisma in zalepke za prvih 20 gramov 1 liro, za vsakih nadaljnih 20 gramov še 50 vinarjev. Dopisnice 60 vinarjev. Razglednice z golim podpisom 20 vin. Rokopisi do 250 gramov 1 liro, za vsakih nadaljnih 50 gramov še 20 vin. Vzorci do 10 gramov 40 vin. za vsakih nadaljnih 50 gramov še 20 vin. Tiskovine za vsakih 50 gramov 20 vin. Pristojbina za priporočeno pošiljatev 1 lira. Potrdilo o prejemu 1 liro. Reklamacije za priporočene in zavarovane pošiljatev 2 liri. Ekspresna dostavitev 2 liri. Omoti z navedeno vrednostjo poleg običajne pristojbine do 250 gramov 2 liri, za vsakih nadaljnih 50 gramov 40 vin.

Opomba. — Najbolje, da takoj popraviš v »Pratiki«. Stare prečrtaj, nove napiši zraven.

+ **Zborovanje trafikantov** cele Primorske se vrši 15. t. m. ob 3. uri popoldne v hotelu »Tri Krone«. Udeležijo se ga tudi zastopniki iz Trsta, Pule in Vidma.

Odgovor in prošnja. Spredaj je debelo tiskano, koliko stane »Goriška Straža« v letu 1923. Vsled tega sporočamo vsem, ki zahtevajo od nas, naj jim pošlje

mo račun koliko stane list, da tega računa ne bomo pošiljali. Saj je to v vsaki številki Straže povedano; če ne drugje pa na prvi strani v glavi lista. Uljudno prosimo vse, da to upoštevajo.

+ **Nova avtomobilska črta.** Z novim letom je začel redno voziti potniški avto na črti Gorica-Bilje-Renče. Odhod iz Renč ob 7 uri 20 minut, dohod v Gorico ob 7⁴⁵. — Odhod iz Gorice ob 4 popoldne.

Dežela razkosana.

IZ RIMA SE NAM POTRJUJE VEST, KI JO PRINAŠAMO ŽE V UVODNEM ČLANKU, DA JE MINISTRSKI SVET SKLENIL DOLOČITI NOVIM POKRAJINAM SLEDEČE MEJE:

JUŽNO TIROLSKO OSTANE ENOTNO Z GLAVNIM MESTOM TRIDENTOM.

TRST OSTANE SEDEŽ PREFEKTURE, TER SE MU PRIKLJUČI TRŽIČ, MILJE V ISTRINI DEL KRAŠKEGA ZALEDJA.

OSTALA GORIŠKA SE PRIKLOPI VIDMU, S KATERIM TVORI ENO DEŽELO.

MESTNE NOVICE.

+ **Goriško mesto ugovarja.** Črna vest, da Gorica ne bo več glavno mesto dežele, je globoko razburila vse meščanstvo. V sredo popoldne so se pojavile na zidih velike osmrtnice, ki oznanjajo »smrt mučeniškega mesta«. Trgovine so v znak žalosti zaprte. Popoldne ob 4. je odbor meščanov priredil zborovanje v dvorani Telovadnega društva. Po zborovanju se je podal sprevod, ki se ga je udeležila krog 3000 ljudi na vojaško pokopališče pri Kapucinih. Na čelu sprevoda so nosili črno zastavo, pogrebne vence in zastavo mesta Gorice, ovito v žalni pajčolan. Na pokopališču je imel advokat Pinausig kratek govor. Klical je iz grobov duhove padlih in jih rotil, naj pridejo na pomoč Gorici, da razsvetli njih svetilni duh glavo ministrskega sveta (v Viminalu), da ne pogubi mesta. »Ne radi gospodarstvih korist, radi gosti naše Matere Italije vas kličemo na pomoč!« je dejal. Po govoru se je sprevod mirno razšel. Po mestu visijo nekod žalne zastave. Na Korsu so popoldne razjarjeni meščani pretepli mladiča, ki je hotel žalno zastavo zažgati. Druge nesreče ni bilo. Za današnji dan so napovedane nove demonstracije. Med fašisti se opaža splošna pobitost, ker je njih vlada predala Gorico Vidmu. Srd proti nesrečni politiki fašistov narašča v vseh krogih meščanstva.

Ko zaključujemo list, se valijo po mestu zopet množice demonstrantov. Na sredi nosijo velik kos polente in slanik. Ljudstvo vpije: Živijo lakota!

+ **Novoletna prireditel** v »Trgovskem Domu«. Na novo leto je goriški »Godbeni krožek« nastopil prvič pred goriškimi občinstvom. Tekom štirih mesecev se je posrečilo podjetnemu učitelju Petroviču ustvariti iz nič godbo na pihala, ki šteje danes že 45 članov. Fantje, ki pred 4. meseci niso

poznali še not, se upajo že nastopiti s samostojno prireditvijo, kar pomeni velik in zelo hiter napredek. Priredili pa so tudi dramatično predstavo, in sicer »Najdenčka«, božično žaloigro, ter »Začasno sobo«, prav lepo burko. Ljudstva je bilo v Trgovskem domu natlačena po vsej dvorani in na galerijah. Razprostrani niso bili le sedeži, ampak tudi vsa stojišča. Ljudje so prišli iz vse goriške okolice in prav mnogo jih je bilo iz mesta. Vsem fantom, godbenikom in igralcem, posebno učitelju Petroviču naše iskrene čestitke!

+ **Občinske pristojbine v Gorici.** Tekom meseca januarja je treba plačati mestnemu magistratu sledeče pristojbine: 1. 12 lir za priklenjene pse čuvarje, 50 lir za lovsko pse, katerih posestniki imajo lovsko pravico, 100 lir za vse druge pse. 2. 20 lir za klavirje, harmonije in orkestrijone. 3. 50 lir za biljarde pri zasebnikih in 100 lir za biljarde v javnih prostorih. 4. Za obrtno dovoljenja 10% od najemnine v prvem letu in 5% od najemnine v nadaljnjih letih.

+ **D'Annunzio pride bajé v Gorico.** — Širijo se govorice, da se misli naseliti za nekaj časa v Gorici italijanski pesnik Gabrijel D'Annunzio. Poslal je v Gorico svojega odposlanca, da mu nakupi v našem mestu primerno vilo. Goričanom je poslal pri tej priliki pismo, v katerem jih pozdravlja in zagotavlja, da se bo zanimal za Gorico in njen procvit. Goriški Italijani so zelo veseli.

+ **Napadi v Grojni.** — Na novoletni dan je šel Ciril Hle-

de iz Pevme skozi Grojno domov v Ščedno. Izza grmovja plane nanj neznanec z dolgim nožem. Ker se je na istem mestu že zgodil tak napad, je bil Hlede že pripravljen. Z levo roko je zgrabil za ročaj noža, z desnico pa je zadal lopovu sunek v prsa, da se je ta zvalil na tla. Tisti hip sta skočila izza mej dva druga potepuha napadalu na pomoč. To je bilo Hledetu preveč, zato se je spustil v beg. Trije tički jo udarijo za njim, a Hlede je urnih nog in beži kot veter. Ko je pridrvel do prve hiše, so se trije potepuhi potegnili v meje, da prežijo na nove žrtve. To je že peti napad v Grojni. Pač slabo sričevalo, da so se pred mestom utaborile čete potepuhov.

+ **Pevsko in glasbeno društvo.** — Opozarjamo g. pevce, pev. in glasb. društva, da se vršijo redne pevske vaje ob torkih in petkih ob 8. zv. v Trg. Domu. Prihodnji petek 5. t. m. važen sestanek istotam.

Prosvetna zveza

z **Politično-socialni tečaj v Idriji.** V mestu Idriji je priredila »Prosvetna zveza« večdnevni tečaj, ki je zelo dobro uspel. Program tečaja je bil političen in socialno-vzgojen. Vršila so se predavanja o državi, o italijanski ustavi in upravi, o vzgoji v družini, društvu in vasi, o dobrodelnosti i. dr. Predavali so predsednik Zveze dr. Brumat, tajnik prof. Terčelj, dr. Bitežnik, g. čna Besednjakova, Janko Kralj, dr. Glaser in dr. Besednjak. Po prvem dnevu so se vdeležili zvečer vsi tečajarji predstave v rudarskem gledališču. Idrijski dramatični krožek je predstavil »Petrekove poslednje sanje«, ki so izvrstno uspele. Udeležba na tečaju je bila velika. Prišli so možje in fantje, žene in dekleta iz Spodnje Idrije, iz Črnega vrha, iz Ledina, iz Godoviča, in celo iz Šebrelj. Ko je mestni župan Karl Treven zaključeval tečaj, je bila velika dvorana polna. — Prav lepo so sodelovali pri tečaju domači pevci in lep idrijski orkester, delo požrtvovalnega monsignorja Arka.

z **Okrožna seja** za srednjevipavsko okrožje s vrši dne 14. januarja ob 2 uri popoldne pri Rebku na Goričici. Udeležba je za vse gg. odbornike obvezna.

z **Pravila lokalnih prosvetnih društev** so natisnjena. Opozarjamo kulturne delavce, ki hočejo ustanoviti društvo, naj jih naroče pri tajništvu. Prosvetne Zveze.

z **Fantovski in deklški odseki** so se začeli snovati v večjih društvih. Prosimo vse že ustanovljene odseke, da se javijo Prosvetni Zvezi, kjer dobé poslovnik za svoje delovanje.

Inserirajte v „Goriški Straži“ ki je najbolj razširjeni slovenski politični list v Italiji!

z. Sv. Križ na Vipavskem. Kat. slov. izobraževalno društvo je na Štefanovo vprizorilo F. Finžgarja igrokaz *Verigo*. Igravci in igravke so se zelo potrudili in dosegli tudi lep uspeh. Prav dobro je podala vlogo Micka, hči Markova; dobro ji je pristovala objestna zadirčnost v prvem dejanju kakor izraz strte sreče v tretjem. Mickin ženin Janez se je potrudil, da bi bil soigravki kos; naj v nobeni prizoru ne pozabi, da je kmetski. — Skrbna mati Milica in nagajiva dekla Alena sta se dobro vživeli v igro. (Ko zadnja prvič pride na oder, naj stopa bolj naravno). — Ded Primož je vzbudil mnogo sočutja in priznanja; a še bolj bodi mehak njegov glas in nastop kakor gre za slabotnega starčka. Kako prijetno nasprotje delajo proti ostali igri tisti prizori, v katerih živi preprosti starček z ljubkima otrokoma, ki se jih nič ne dotakne strast sovraštva, besneča krog njih. — Vlogi obeh sosedov Marka in Mejača, ki sta se za verigo sprla in se sovražita, nista labki, podani sta bili dovolj spretno, a ne v vseh prizorih enako dobro. Vsi igravci morajo namreč skrbno paziti na tiste važne trenutke v igri, ki dejanje zapletajo ali ga pogonjajo k nekim vrhuncem.

Vse one osebe, ki so tačas v igri, morajo te trenutke poudariti s polnim zanimanjem, ki najde izraz, primernega njih značaju, v stoji, kretnji, obrazu — ako nimajo tačas tudi besede. — Tečaj je prizor, ki sledi Primoževemu padcu v krnico; tu zlasti naj igravci ob ponovitvi pokažejo, koliko so še zmogljivi napredka! — Ostali igravci niso zaostajali za imenovanimi: tako Mejačeva žena Liza, šuntar Drnolec, miroljubni sosed Tomažin in Janezov tekmeec Boltažar. Prav je, da vsi igravci govore vipavsko narečje: le da s primerno uglašenostjo in brez primesi tujk! Prijeten okvir igri so pa dodali pevci in pevke, ki so ob vodstvu g. K. Cigoja zapeli v začetku Gregorčič-Aljaževu: Na nebu zvezde... h koncu Adamičevu: Deklici. — Na novo leto je imelo K. S. I. društvo občni zbor. Vmes je g. Viktor Stanič predaval o vze goji značaja v društvu, pevci in pevke so zapeli — Vdeležba mladine na občnem zboru je zadovoljila, mož pa je bilo — sedem. Tembolj smo veseli tistih maloštevilnih mož, ki vendar pridejo zraven. Med temi je vselej g. župan K. Črnigoj, ki je zborovavcem tudi spodbudno spregovoril o skrbi društvenikov za društveni ugled in o razmerju do nedruštvenikov. Naj novi odbor z božjo pomočjo povede društvo do novih uspehov.

z. Sv. Križ na Vipavskem. Kat. slov. izobraževalno društvo v Sv. Križu ponovi Finžgarjevo dramo *Verigo* v nedeljo po sv. treh kraljih ob 3. uri in pol pop. Vmes bo pel društveni pevski zbor.

z. V mestu Sv. Križ se je vršila na sv. Štefana dramatična predstava, ki je naravnost

sijajno uspela. Igrali so Finžgarjevo igro *Verigo*. Ljudstva je bilo toliko, da je moralo oditi skoro 1000 ljudi. Zato je društvo sklenilo ponoviti igro v nedeljo, dne 7. januarja v istem prostoru. Vsa čast društvu, ki je tekom 4 mesecev priredilo 3 dramatične predstave in znani socialni tečaj.

z. Socialni tečaj v Števerjanu.

Iz kmetsko delavske zveze.

Vodstvo Kmetsko-delavske zveze je na seji dne 30. decembra 1922. sklenilo:

1. V osrednjem tajništvu Kmetsko-delavske zveze, Gorica, Via Mameli št. 5., se odpre ljudsko tajništvo z oddelkom za pravno pomoč in invalidne podpore.

V varstvo oddelka za pravno pomoč prevzame dr. Stojan Brajša, ki bo sprejemal člane K. D. Z. vsak četrtek do 1. in pol do 3. popoldne in vsako nedeljo od 10. do 12. popoldne v sobi uredništva »Goriške Straže«, Via Mameli št. 5.

V zadevi invalidnih podpor bo sprejemal člane ob torkih, četrkih in sobotah od 10. do 12. dopoldne dr. E. Besednjak v istih prostorih.

V vseh zadevah je članom na razpolago glavno-tajništvo K. D. Z., vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne. V kratkem času se otvorita tudi oddelka za kmetijstvo in davčne zadeve.

Članom K. D. Z. se bodo dajali vsi nasveti in navodila brezplačno.

2. Kmetsko-delavska zveza priredi v Gorici meseca fe-

bruarja socialno-gospodarski tečaj. Tečaj bo začel v četrtek 1. februarja in bo trajal do 4. februarja zvečer.

Pozivljamo vse fante in može, ki jim je na srcu prospeh važne ljudske organizacije, da se vdeležijo tega poučnega tečaja. Kdor se želi vdeležiti tečaja, naj vloži pismeno prošnjo na tajništvo K. D. Z., Gorica, Via Mameli št. 5., in sicer najbolj pozno do 15. januarja.

Natančni program tečaja, priobčimo v prihodnjih številkah »Goriške Straže«.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

Skupini Kmetsko-delavske zveze v Sv. Križu: Na Vaše pismo pod št. 3. z dne 11. decembra v zadevi osebnodohodninskega davka odgovorjamo. Napravili so se vsi potrebni koraki, da pride med vsemi političnimi strankami do skupnega nastopa z zahtevom, da se pobiranje davkov ustavi toliko časa, dokler se ne zviša eksistenčni minimum na 8000 do 9000 lir.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

GOSPODARSTVO.

Živina v hlevu.

Pri nas smo zaradi ostrega podnebja prisiljeni, da gojimo in redimo govedino in prašiče v hlevih.

Naši klevi so navadno leseni, le tupatam imajo zidane hleve. Slabo urejeni pa so navadno eni in drugi.

V naših hlevih trpe živali pred vsem vsled pomanjkanja zraka. Če stopiš, iznenada v hlev se obrnejo vse glave proti vratom, pa ne iz radovednosti, ampak da kar na debelo požirajo svež zrak.

Kjer ni zraka, pluća oslabe in neštnevilne bolezni so žalostna posledica.

Dajte torej živini pred vsem dovolj svežega zraka!

Druga velika napaka, ki jo opažamo v naših hlevih, je silna nečistoča. Govedo stoji navadno do kolen v gnoju! Ta nemarnost prihaja odtod, ker so mnogi ljudje napačnega mnenja, da mora živina gnoj »stacati«, t. j. pretlačiti, sicer da gnoj ni dober. Gnoj se »spaca« na gnojišču že sam, brez »tačanja«. Le poglejte ubogo žival, kako daleč stopa nazaj od jasl. Kier je navadno priklenjena, kadar opravlja svojo potrebo! To dela žival zaradi tega, da bi si ohranila vsaj skromen suh in topel prostorček pod seboj, toda neusmilje-

ni človek ji tega ne privoščji, ampak jo priklene kolikor mogoče »na kratko«.

Pameten gospodar bo privezal žival »na dolgo«, da opravi žival lahko svojo potrebo daleč proč od svojega ležišča. Stelio pa bo dal živali toliko, da si žival na svojem mestu lahko napravi toplo in suho ležišče.

Snažna žival, ki ima toplo in mehko ležišče, se tudi vse drugače redi kakor ona, ki ima na stegnih znane štirioglate »okraske«, oziroma potrebuje znatno manj krme, da prebije zimo. Kdor ne verjame, naj poskusi! Z uspehom bo vsak zadovoljen.

Dajte torej živalim vsaj sedaj po zimi, ko ima vsak časa dovolj topla in suha ležišča in dovolj zraka!

g. Pozor vojnim oškodovancem! Kakor smo doznali, ima tukajšnji dež. kmetijski urad pripravljenih več kakor 10.000 drevesc. Ta drevesca, katere si vsakdo lahko ogleda na dež. kmetijski šoli v Gorici, so zelo lepa, mlada in zdrava; so za našo deželo priznana najboljše in najrodovitnejše vrste hrušk, jablan, češpelj, breskvi in sliv. Cena, ki pride vračunjena v povračilo vojne škode je 3.50 L za breskve in jablane, 4 L za

hruške, 3 L za češplje in 2.40 L za murve. Vojnoškodovanci, ki želite vdobiti drevesca na račun vojne škode, napravite čimprej prošnjo. Prošnjo naslovite na dež. kmetijski urad v Gorici; vložite jo pa na davčnem uradu pristojnega civ. komisarijata, ki potrdi škodo in jo potem pošlje kmetijskemu uradu. Vojnoškodovanci, izrabite to ugodno priliko!

g. Kje bodo prihodnji sejmi? V prihodnjih dneh se bodo vršili sejmi v sledečih krajih: Dutovlje 4. januarja; Hrastovlje na praznik sv. treh kraljev 6. januarja; v Štanjelu 7. januarja; v Podgradu 8. januarja in v Trnovem na Notranjskem tudi 8. januarja.

Vrednost denaria (valuta). Na denarnem trgu, to je na borzi v Trstu si dobil 2. januarja 1923 za 100 lir 307.692 nemško avstrijskih kron. — ali 445 jugoslovanskih dinarjev (enako 2180 jugoslov. kron) — ali 5 dollarjev in 12 stotink — ali 12 holandskih goldinarjev in 42 holandskih stotink — ali 26 lir v zlatu — ali 161 čeških kron — ali 1 angleški funt sterlingov in 10 stotink.

Cene živil v Gorici pri razprodaji na drobno so bile v sredo 3. januarja sledeče: Česnik 1.80 do 2 L, zelje sveže 1 do 1.20; zelje kislo 1 do 1.20; karfijoli 0.80 do 1; korenje 1.40 do 1.60; čebula 0.60 do 1; fižol navadni 2.40 do 2.60; fižol kok 3 do 3.20; salata zimska 1.60 do 2; krompir 70 do 80 cent.; repa sladka 40 do 60 cent.; repa kisla 1 L; redič rudeči 3 do 4 L; špinača 1.40 do 1.60; vrzote 50 do 60 cent. za en kilogram; jabolke 80 do 2.80; orehi 3 do 3.60; hruške 2.40 do 2.80; suhe češplje 3.60 do 4; domače sveže maslo 17 do 18 L; prešano maslo 20 do 24 za en kilogram. Liter mleka 1.40 do 1.60; med v satovju 10 L; trčani med 12 L; skuta 5 lir za kilogram; jajca en komad 70 stotink.

Drva za kuriavo (v meterskih polenih) 55 do 60 lir za kuhični meter.

Književnost in umetnost.

+ »Mladika«. 11. in 12. številka »Mladike« sta izšli v skupnem zvezku, ki obsega 72 strani. Z globoko žalostjo prepojeno »Spoznanje« Stana Kosovela otvarja ta zvezek. Ivan Pregelj zaključuje roman »Gloriosa«, ki je visoka pesen trpeče deklishe duše. V »Kolonjskih motivih iz Brda« Lj. Zorzut v treh črticah razkriva življenje briških družin. Pastuškin nam podaja v dvogovoru »Italo in Slavoslav« borbo med mišljenjem Slovanov in Italijanov na primorski zemlji. Remčeva povest »Andrej Košuta« konča z močno vero mladega fanta, da si bo zgradil lasten dom. Fran Tratnik je zapisal »Rudarsko legendo«. St. Kosovel podaja nežno »Žalostno pesmico«, Leop. Keber zaključuje duhoviti spis o znamenitih Brezenci. V poučnem delu »Mladike« je znamenita razprava o preteklosti slovenskega slikarstva izpod

peresa drja Fr. Mesesnela. Temeljita razprava je pravo odkritje. Vede nas nazaj v pretekla stoletja in nam kaže, kaj je že v 15. in 16. stoletju ustvaril slovenski genij na polju umetnosti. Razpravo pojasnjuje 10 fotografičnih posnetkov. H domači cerkljanski umetnosti prinaša St. Stanič važen prispevek, ko piše o slikarju Antonu Ceju. Župnik J. Abram končuje članek v spomin našega Cirila M. Vuge. Sledi sedem Vugovih pesmic, ki pričajo o globokem duševnem življenju tega velikega delavca. Profesor Šarabon poljudno pripoveduje o prometnih sredstvih severnjakov, nas pelje na najvišji vrh zemlje in nam razkaže moderni parnik. — V tem zvezku najdeš ljubko igrico za naše malčke, vzgojen spis o tenkočutnosti in vrsto drugih spisov. Listek je poln zanimivosti, vesela priloga pa hrani trde orehe — uganke za brihtneže in druge zanimivosti.

Zadnji zvezek dela »Mladi-

ki« čast. Tri leta že nosi »Mladika« bogastva slovenske kulture med primorske Slovence. V novem letu pa bo šla med vse Slovence! Tu naj padejo meje! Uredništvo za novi letnik sta prevzela pisatelj F. S. Finžgar in pa Fr. Bevk. List bo izhajal istočasno v Gorici in na Prevaljah. Naroča se pri upravi »Mladike«, Gorica, Via Carducci 4.

+ »Slovenka«. Izšla je 1. številka »Slovenke«, glasilo goriškega ženstva. Risbe so prvovrstne, vsebina zelo lepa. Naročina stane letno 10.— lir, vsaka številka 90 vinarjev.

+ Ruski umetniki v Ajdovščini. — Družba ruskih umetnikov, ki je že lani z velikimi uspehi nastopala po naših odrin, se je vrnila na Goriško. V dneh 13. in 14. t. m. bo nastopila v Ajdovščini z novim, obširnim programom. Predstave se vršijo v dvorani g. Bratine; začnejo 13. t. m. ob 9. uri zvečer, 14. t. m. pa ob 5. uri popoldne. Vstopnina po 5, 3 in 2 liri.

Proti krivičnim davkom.

V popolnem skladu z zadnji mi sklepi naše organizacije in s resolucijami shoda v Štandrežu je poslanec Šček vložil dne 21. decembra daljšo interpelacijo glede našega davčnega vprašanja. Interpelacija se glasi: »Na finančnega ministra«.

Že v začetku vojne so se avstrijska vlada in krajevske uprave borile s finančnimi težavami. Stroški za vojsko in naraščajoče potrebščine krajevnih uprav so tirale po višanje davkov do višine, ki jo je ljudstvo ob največji požrtvovalnosti komaj zmoglo.

Hišni in zemljiški davki in doklade so slednič dosegli višino, ki je absolutno presežala plačilno sposobnost kmetovalcev. Opozoriam namreč na dejstvo, da se za časa vojske skoro celotno ozemlje Goriške sploh ni moglo obdelovati, kajti naša polja so se bila spremenila v bojišča, ali pa so jih uporabili kot prostorišče za skladišča, bolnišnice, pokopališča itd. itd.

Tudi prve povojne razmere so bile take, da ni bilo misliti, da bi se vničeni kraji kaj obnovili in to iz sledečih razlogov: prvič se ljudstvo po večini ni moglo takoj povrniti iz begunstva v svoja bivališča; drugič ni država prihitela s takojšnjimi sredstvi ljudstvu na pomoč, da bi se premagale vsaj prve ovire in težave; tretjič ni prišlo do izplačila težko pričakovane vojne odškodnine, kar bi bi še najhitreje pospešilo obnovev zemljišč.

Provizorična obnova zemljišč je stala naše kmetovalce ogromne vsote in je zahtevala neizrecne samozataje vseh družin. Ker še ni bil vpeljan ceneni agrarni kredit, so se morali kmetovalci zadolžiti pri zasebnih bankah in plačevati zato visoke obresti, kar razjeda moč še tako dobre kmetije.

Na drugi strani ne smemo pozabiti dejstva, da vojna odškodnina, ki ob dejanskih razmerah ne bo dosegla niti polo-

vice, včasih niti četrtine resnične škode, ne bo zakrila vrzeli, kakor je bilo rečeno v zakonu na katerega se je ljudstvo zanašalo in spričo katerega se je zadolževalo v upanju na polno vojno odškodnino.

Konečno treba vpoštevati dejstvo, da kmet ni užival pridelkov in sadov svojih zemelj v letih 1915, 1916, 1917, 1918 in po večini niti 1919 in ponekod niti 1920.

Spričo teh razmer, ki pa so bile neprimerno milejše v beneških (osvobojenih) pokrajinah, je vlada v omenjenih deželah storila, kar je mogla: nudila je agrarni kredit na nizke obresti, delila je živino in poljedelsko orodje med kmete, lajšala je davčna bremena vsa leta vstevši 1920. To se je storilo za osvobojene ozemlje, ne pa tudi za Goriško, ki je kakor že rečeno, neprimerno več pretrpelo. Pravičnost zahteva enako postopanje in zato vprašam finančnega ministra, ali hoče:

1. dovoliti spregled vseh zemljiških in hišnih davkov in doklad za vso goriško deželo za čas od 1915. do vštetelega 1920?

2. Odrediti pregled katastra v svrhu pravičnejše klasifikacije zemljišč?

3. Odrediti brisanje davkov tudi po letu 1920, in to do popolnega izplačila vojne odškodnine — za vse one parcele, ki so bile vničene?

Virgilij Šček.

Društva.

d Ajdovščina. Na praznik sv. Treh Kraljev, dne 6. t. m. se vrši v Ajdovščini ob 4. uri pop. veselica v korist našega prepotrebnege »Šolskega društva«. Priglasili so svoje sodelovanje pevski zbor »Hubelj«, »Ajdovski kvartet« in mladinski diletantje »D. K.« Na vspredu je mladinska pravljica igra v dveh dejanjih »Prstan«, kuplet

in petje. Kdor je že enkrat videl pri prvi vprizoritvi omenjene igre one krasne prizore iz življenja, malih, šegavih gozdnih škratov, so mu-ti gotovo ostali v prijetnem spominu in prišel bo zopet, da jih vidi drugič. Prišli bodo pa tudi oni, ki jih niso še videli. Prišli bodo — vsi, saj gre vendar za — našo deco. Pridite in položite mal dar šoli na altar!

d Slap pri Vipavi. »Dekliška Marijina družba« na Slapu pri Vipavi priredi v proslavo »Dvajsetletnice« svojega obstoja dne 6. januarja t. i. na praznik sv.

Treh Kraljev ob 6 uri zvečer in 7. januarja 1923 ob 3 uri popoldne gledališko predstavo v dvorani »Slov. izobr. društva« v prostorih g. Rud. Ferjančič št. 24, in sicer na novem društvenem odru s sledečim sporedom: 1. »M. Elizabeta«, v proslavo 20 letnice, deklamacija; 2. A. Foerster: »Rudeči sara-fan«, poje ženski zbor; 3. Fr. K. . . . »Nežka z Bleda«, narodna igra s petjem v petih dejanjih; 5. P. Ang. Hribar: »Zvečer«, poje ženski zbor. K obilni udeležbi vabi: »Dekliška Marijina družba«.

Naši fantje vojaki.

NAPOLI. Iz Napolija smo prejeli:

»Tukaj je vedno slabše. Vsa ko soboto gremo po mestu z godbo in o počitku nam kažejo palače, da bi se mi Slovenci zaljubili v nje. Pa povem Vam, da bi ne hotel več služiti tukaj vojaščine, ker nas Slovence preveč zaničujejo in nam pravijo »gregi«. Jaz imam srce kot kamen in ne morem več prestajati, ko slišim take in druge psovke. Bog daj, da bi kmalu končali in prišli domov!« — Drugo pismo pravi: »v očim Vam vesele praznike, ki jih mi tukaj ne bomo imeli. — Danes je naš kapitano od-biral nekatere za dopust. Od Slovencev je izbral le enega. Nam je naredil govor in med drugim dejal ravno tako: »Ma porco il vostro Dio! Siete anche voi Italiani e dovete imparare italiano, se no non andiate a licenza — prima no!« — Tako nam jo je zagodel. Mene celi dan boli srce, odkar sem slišal te besede. Če bi bil mogel . . . kot modrasa! — Včeraj smo šli pod Vezuv streljati v šajbe, to je daleč 3 ure. Pa naš kapitano nam ni dal počitka, čeravno smo imeli na sebi vso opremo. Vprašal nas je: »Si sta bene cosi, Austriaci porci?« — Nam ne pravijo drugače kot Avstrijci. Sedaj gremo dnevno pod Vezuf. Jaz imam že vse noge krvave od same hoje. Še dobro ne pridem domov, moram v posteljo od same trudnosti, kakor sem Vam že pisal. Bog mi daj priti domov! Smo trde kosti, boli nas, a zgrizli nas ne bodo!

Pozdrav iz Belluna!

Poslušajte Slovencev glas, k' spominjajo se tukaj vas. Kot ptički v kletki zdi smo mi, zdihujemo po svobodi. Zaskaj so tu zavrli nas? Zaskaj se sliši te tui glas? Predraga domovina. »Kako turobna je tujina!« »Belluno« oi nesrečni ti. zakaj smo semkaj mi prišli? Ta narod čuden se nam zdi, ki vedno vpije in kriči. Nikdar mi nismo b'li za skup', in vendar so nas zemali vkup. Zato predragi v domovini!

le k vam hitio nam spomini, spominjajte i vi se nas.

Pozdrave pošiljamo: Rupnik Alojzij, Anton Polišak, Potrata Anton, Jožef Kverh, Budihna Rafael, Andrej Klavora, Bolčina Franc, Karol Volarič, Bajc Andrej, Zelenc Jožef, Fuk Andrej, Rovar Franc, Podobnik Peter, Bolčina Karol, Ivan Skok, Rjavec Franc. — Srčne pozdrave slovenskim dekletom.

FIRENCE

Podpisani slovenski fantje vojaki ki služijo pri 69. pešpolku 7. stotnija v Firencih pošiljamo srčne pozdrave vsem slovenskim društom, starišem, fantom in dekletom v domovino:

Pavšič Anton, Lokovec; Kosmač Rafael, Idrija; Strosar Franc, Volk Leopold, Trnovo; Plesničar Ferdinand, Voglarji; Bončina Jožef, Podgozd; Gorjup Ludovik, Lazna; Bratuš Anton, Selinac Dionizij, Hojok Franc, Čepovan; Prinčič Franc Kozana; Vuga Edvardo, Vedrijan, Zorzut Jožef, Kojsko; Persolja Jožef, Imenje; Persolja Jožef, Medana; Boštjančič Alojz, Gora krmljaska; Kertleli Kristijan, Ajdovščina; Močilnik Ivan, Kanal; Černe Avgust, Zagorje; Škvarča Anton, Gor. Trebuše.

Pozdrav slovenskih fantov 5.

Pozdrav slovenskih fantov 5. reg. planincev iz Tirana. Sprejmite nebrojne pozdrave naši stariši, vsi mladeniči in dekleta, prijatelji in znanci z nado, da se v kratkih mesecih z veselim srcem zopet vrne-mo v domovino. — Kosovel Ivan, Črniče, Cigoj Josip, Male Žablje, Prinčič Ivan, Veliki Dol, Masten Avgust, Vojsčiča, Vodičar Josip, Deskle, Glažar Josip, Postojna, Fajdi-ga Andrej, Postojna, Cej Alojz, Postojna, Pertot Pavel, Nabrežina, Škabar Anton, Lokev, Fabec Anton, Ra-teževo Brdo, Rebec Ivan, Narin, Fabec Ivan, Št. Peter na Kr. Troha Franc, Idria, Bolčina Franc, Črni Vrh. — Na svidenje! Zdravo!

Širite naš list!

Ali si že plačal naročnino „Goriške Straže“ za 1923?

Pošlji takoj 15 L. pa dobiš „Goriško pratiko“ zastonj.

Darovi.

V gostilni Gorišček-Kuštrin v Gorici, ul. Formica, so darovali po tomboli pri veseljem omizju za Slovensko sirtišče: Rudolf Uršič 5 L, Matej Humar 5 L, Al. Šuligoj 2 L, Leon. Žbogar 1 L, Franc Šavli 2 L, Ivan Pičulin 1 L, Stanko Šavli 2 L, Mat. Žbogar 5 L, Ant. Žbogar 4 L, Fr. Markič 4 L. Peter in Karol Murovec, trgovca na Kornu, vsak po 10 L, Jos. Kodermac 2 L, Terezina Pirih 2 L, Tončka Pičulin 1 L in Fr. Humar 1 L. Dodali so še N. N. 2 L in Štef. Brezmeč 2 L. Vsi želijo sirotam malčkom veselo in srečno novo leto 1923.

Dobrodelnost: Za Slovensko sirotišče: Posojilnica in hranilnica v Št. Petru 100 lir (toliko tudi za Alojzijevišče); Preč. g. Jos. Kravos 10 lir; Severin Hvala zaloga lesa v Gorici, 25 lir; Beti Toso 25 lir (toliko tudi za Sv. Goro).

+ Za Sklad »Goriške Straže« daruje N. N. iz Gorice 5.— lir. Hvala!

(Za »Šolsko društvo« daruje bralno in pevsko društvo v Št. Andrežu 50.— lir. — Hvala! Denar hrani uprava).

LISTNICA UREDNIŠTVA:

»Bralno in pevsko društvo v Dobravljah«: Dopis prišel prepozno.

Gec Josip Ponikve Tomaj. Slovensko - italijanski slovar je v tisku. Tekom pol leta brez dvoma izide.

IZSELJENCI IZ ČEPOVANA

Vaše vprašanje smo izročili pravnemu odseku Kmetstvo-dejavne zveze. Ko dobi ta po-fasnica od urada za izseljence, vam sporoči. — **J. F. učitelj:** Pošljite točne podatke za voja-kovo prošnjo na pravni odsek K D Z. Potem bo razvidno, kaj je mogoče doseči.

Avtomobilna zveza

Gorica - Postojna

Odhod iz Gorice ob 6.50 — 16.30*

Prihod v Postojno ob 10.20 — 20.5*

* ob nedeljah ne vozi.

Postojna - Gorica.

Odhod iz Postojne 5.30 — 15.45.

Prihod v Gorico ob 8.45 — 19.

NB. V Postojni imajo zvezo z vlakom ki odhajajo iz Trsta proti Ljubljani.

Gorica - Kormin

(Ob nedeljah ne vozi.)

Odhod iz Gorice ob 12 — Prihod v Kormin ob 12.55.

Kormin -Gorica

(Ob nedeljah ne vozi.)

Odhod iz Kormina ob 13.20 — Prihod v Gorico ob 13.55.

Gorica - Čepovan.

Odhod iz Gorice ob 14. — Prihod v Čepovan ob 15.30.

Čepovan - Gorica.

Odhod iz Čepovana ob 7. — Prihod v Gorico ob 8.30.

Gorica - Dobrovo.

(Ob nedeljah ne vozi.)

Odhod iz Gorice ob 13. — Prihod v Dobrovo 14.30.

Dobrovo - Gorica.

(Ob nedeljah ne vozi.)

Odhod iz Dobrovega ob 7. — Prihod v Gorico ob 8.15.

Vozni red

veljaven od 1. decembra.

Gorica - Trst (južni kolodvor)
Odhod proti Trstu: 6.28 — 9.09 — 15.09 — 21.01.

Prihod iz Trsta: 7.52 — 12.33 — 18 — 19.56.

Gorica - Aidovščina (južni kol.)
Odhod iz Gorice 7.15 — 13.40 18.35 — (Gorica državni kol.) 19.25 *)

(*) ob nedeljah ne vozi.

Gorica - Videm (Benetke) južni kolodvor.

Odhod iz Gorice 5.58 — 7.54 — 12.40 — 18.13 — 20.01.

Prihod v Gorico 6.24 — 9.07 — 14.57 — 18.31 — 20.56.

Gorica - Trst državni kolodvor
Odhod ob 5.48 — 13.54 — 19.32 — 22.29 brzovlak.

Gorica - Podbrdo državni kol.
Odhod 7.18 brz. — 8.31 oseb. 13.23 oseb. — 19.43 oseb.

»Oglas iz Pregaria«

Jaz, Ivan Bubnič iz Pregaria, oče 7 otrok, nisem še videl, da bi gospod italijanski učitelj temelj otroke v šoli ali grdo ravnal z njimi. Tudi moji otroci niso še bili od njege tepeni ter pravijo, da je nekako priazen.

PEKATETE NAJCENEJŠE TESTENINE.

To potrjujejo vse gospodinje, ki so napravile poskusnjo s tem, da so skuhale ob enem te in druge. Pekatete so se vedno zelo nakuhale.

Tvrška Andrej Mavrič

Via Carducci 3

vošči

vsem svojim cenj. odjemalcem srečno in veselo novo leto!

Srečno in veselo novo leto

vošči

vsem svojim cenj. gostom

Gostilna pri „Krancu“

Via Barzellini 15.

Tvrška

Klede in Stekar

podjetje za napeljavo elektrike in vodovodov

Corso V. E. III. št. 4,

vošči srečno novo leto cenj. odjemalcem.

ZDRAVNIK

Dr. Fr. Jakončič

ordinira v Gorici
v Gosposki ulici 6
od 9-11 in 3-4.

Preklic.

Podpisani opozarjam osebe, ki raznašajo o meni neresnične vesti, da bom postopal sodnijsko proti vsakemu, ki ga zasledim.

ČRV JURIJ,
Hudajužna 12.

*) Za članke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

DVA GOSPODA iščeta stanovanje s hrano najraje sredi mesta. — Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

POHIŠTVO. Vsled pomanjkanja prostorov prodam spalne sobe, jedilne sobe, kuhinjsko opravilo ter posamezne kosse po zelo znižanih cenah.
V. Grignaschi, ul. Morelli 49.

Naznanilo.

Vojska je začela

proti draginji manufakturnega blaga Tvrška

Artur De Rossi v Gorici

Corso Verdi št. 1.

(nasproti Semenišču)

PRODAJA:

Madapolan 68/70 cm

po L. 3.—

Parhent barv. 68/70 cm

po L. 3.—

Oxford-Zefir 75 cm

po L. 3.20

Platno z Marijino znamko

C. d. A. I. vrste po L. 4.40

Parhent beli 75 cm

po L. 5.—

Ženske sraice po L. 7.80

Cvilh za postelje I vrste

120 cm po L. 8.—

Velika zaloga češkega platna itd. tvrdke

ANTON KLAZAR A. G. Praga Izbera tapetov in kompletne opreme za postelje čehoslovaškega izvora.

Kupite in prepričajte se!

Prostovoljna prodaja.

V nedeljo, dne 6. januarja 1923, ob 10. uri dopoldne prodajalo se bode na licu mesta v Šmarjeti št. 2 ob Pesnici pri Mariboru lepo arondirano posestvo obstoječe iz njiv, travnikov, gozda, ter skoro nove hiše z gospodarskega poslopja z vso živino in gospodarskimi pritlikinami, vse kakor leži in stoji.

Posestvo meri 22 oralov.

Na željo odproda se tudi samo glavna domačija ter si nekaj njiv in travnikov lahko posestnik pridrži. Tudi pred gornjim rokom je posestvo na prodaj.

Natančnejše podatke o legi, številu premičnin, plačilnih pogojih itd. daje zastopnik lastnika dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru.

NA PRODAJ je malo posestvo z zemljiščem ali brez v bližini tovarne cementa v Anhovem pri Kanalu. Kupec ima pravico do vojne odškodnine. Čas en mesec. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter blagim osebam darovateljem cvetja, šolskemu vodstvu v Volčah za lepi sprejem mladine, domačemu zboru za genljive žalostinke ter preč. župniku za nagovor naše nadvse ljubljene sestre, svakinje in tete gospe

Ivane Pollioka roj. Podreka

vdove stočnika

izrekamo našo najtopljejšo pohvalo.

Volče, dne 29. dec 1922. **Rodbina Podreka-Zavertanik.**

Pozor!

Velika razprodaja

Pozor!

SANDREJ MAVRIČ

manufakturna trgovina z izgotovljenimi oblekami

GORICA - - - Via Carducci št. 11 - - - GORICA

Zgoraj imenovana trgovina opozarja cenj. občinstvo, naj ne zamudi najugodnejše prilike, nabaviti si po nizki ceni dobro manufakturno blago! — Vsled preselitve v lastno hišo in pomanjkanja prostorov se bode prodajalo raznovrstno žensko in moško blago, žimo, volno, blazine, ter sploh vse najpotrebnejše blago za **novoporočence**

pod tovarniško ceno.

Ponovno opozarja cenj. občinstvo, naj uporabi to priliko, ki bo trajala od 20. septembra 1922 do preselitve v lastno hišo št. 3 Via Carducci.

Za obilen obisk se priporoča

ANDREJ MAVRIČ.

Ne pozabite na domačo tvrdko!

Postrežba najboljša in točna!

Tekom meseca januarja deli tvrdka cenj. odjemalcem **KOLEDAR** za tekoče leto 1923.

†

Potrli naznanjamo da je naša teta gospa

Ivana vd. Zlobec roj. Vrtovec

po kratki bol. zni v 84 letu previdena z sv. zakramenti mirno izdihnila blago dušo. Pogreb drage pokojnice se vrši v torek ob 3. uri.

Falčita Vižintin roj. Vrtovec, nečakinja. — Stanko Vižintin nečak, Jagnjenka Stevaj, vnuka.

Renče dne 1. jan. 1923.

Knjigarna K. T. D. v Gorici (Montova hiša)

ima v zalogi vedno tudi sledeče
knjige:

KNJIGE ZA SPLOŠNO
IN STROKOVNO PORABO.

Cebular: Knjigovodstvo; *ing. Forster:* Ojačen beton; *ing. Gulič:* Parni kotel; *prof. Sarabon:* Gospodarska geografija; *prof. Pič:* Trgovsko računstvo za šole; *prof. Pič:* Splošno knjigovodstvo; *Nasveti za hišo in dom;* *Legwart:* Govedoreja; *Breskev in marelica;* *Sadje v gospodinjstvu;* *F. Seidl:* Rastlinstvo naših Alp; *Purgaj:* Gospodinjstvo; *N. Pevec:* Zivnorejca in mekarstvo; *S. M. F. Kalinšek:* Slovenska kuharica; *Dolžan:* Kubična računica; *Remec:* Varčna kuharica; *Dular:* Domači živilozdravniki; *Ivan Volc:* Trgovska korespondenca; *Anton Kuder:* Mešično pravo; *Dr. Ambrožič:* Matematična pomoč zdravemu in bolnemu dojenčku; *M. Govékar:* Dobra gospodinja; *B. S. Madež:* in njih snazhenje; *Janša-Rojina:* Nauk o čebelarstvu; *Zbirka dom. zdravil,* kakor jih rabi slov. narod.

KNJIGE RAZLIČNE
ZNANSTVENE VSEBINE.

Grafenauer: Kratka zgodovina slov. slovstva; *Breznik:* Slovenski pravopis; *Karantanus:* Koroška; *Dr. B. Vošnjak:* Gosposvétsko polje; *Fr. Erjavec:* Naša Istra; *Abditus:* Problemi malega naroda; *Dr. Sarabon:* Zgodovinske anekdote; *Fr. Povše:* Umni kmetovalec; *V. Rohrmann:* Poljedelstvo; *Dr. A. Breznik:* Slov. Slovnica; *Dr. Gruden:* Slov. župani v preteklosti; *Pirc:* Kratka zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev; *Melik:* Zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov; *Puntar:* Ob petdesetletnici Dr. Kreka; *Dolžan:* Knjiga uradnih vlog; *Urbanus:* Knjiga o lepem vedenju; *Ušeničnik:* Uvod v sociologijo; *D. Gosar:* Gospodarski eseji; *A. Melik:* Jugoslavija, zemljepisni pregled; *Anžlovar Res:* Visokošolski studij v Italiji; *Jul. Bučar:* Slovenski metaljar; *Milko Brezigar:* Osnutek slovenskega narodnega gospodarstva; *D. K. Pečnik:* Jetika; *Ljub. jur. fak.:* Zbornik znanstvenih razprav; *Mar. Stepančičeva:* Slovensko-italijanska slovnica; *F. Kleinmayer:* Priročna slovnica italijanskega jezika; *V. Bandelj:* Zgodovina Italije; *Dr. J. Bežjak:* Občna zgodovina vzgoje in pouka; *D. A. Ušeničnik:* Uvod v filozofijo; *M. Skrbinek:* Diletantski oder; *E. Navinšek:* Lepa maska.

LEPOSLOVNE KNJIGE.

Josipa Jurčiča: Zbrani spisi. I. zvezek: Jurij Kozjak, Spomini na deda, itd.; II. zvezek: Spomini starega Slovenca, Tihotapec, Juri Kobila, Grad Rojinje, itd.; III. zvezek: Klosterski žolnir, Deseti brat, itd.; IV. zvezek: Cvet in sad, itd.; V. zvezek: Sosedov sin, itd.; VI. zvezek: Doktor Zober, itd.; *Ivan Tavčarja:* Zbrani spisi; VI. zvezek: Cvete v jeseni, Visoška kronika, *Frana Erjavca:* Izbrani spisi; I. zvezek: Na strijčevem domu, Zamorjen cvet, Huzarji na Polici, itd.; *Josip Stritar:* Sodniki; *Fran Levstik:* Zbrani spisi, I. zvezek in II. zvezek; *Fr. Detela:* Gospod Lisec; *Fr. Detela:* Pegam in Lambergar; *Fr. Detela:* Prihajač; *Fr. Finžgar:* Zbrani spisi; I. in II. zvezek: Pod svobodnim solncem; III. zvezek: Iz moderne sveta; *P. Bohinjec:* Zbrani spisi I. zvezek; *P. Bohinjec:* Svetobod; *I. Ogrinec:* Vojnimir povest; *J. Jaklič:* Vesle povesti; *Ks. Meško:* Povesti in slike; *Mencinger:* Zbrani spisi II. zvezka; *Ivan Cankar:* Podoba iz sanj; Mimo življenja; Grešnik Lenart; Romantične duše; *Fr. Milčinski:* Muhoborci; Drobiž; Tolovaj Mataj; Igračke; Pravljice; *J. Debevec:* Vzori in boji; *Fr. Milčinski:* Ptički brez gnezda; *Izidor Cankar:* Obiski; *Alešovec:* Kako sem se jaz likal; *Petelinov Janez:* Ljubljanske slike; Ne v Ameriko; *Lj. Zv.:* Cankarjev zbornik; *Fr. Bevk:* Faraon; *Dr. I. Pregelj:* Plebanus Joannes; *Al. Remec:* Iz moje domovine; *Manica Komarova:* Šopek samotarke; *Janez Trdina:* Zbrani spisi; *Feigel Damir:* Pol litra Vipavca; Tik za fronto; *Baar-Hybašek:* Zadnja pravda; *Bazin-Cankar:* Gruda umira; *Bourget-Kopitar:* Zmisl smrti; *Chesterton:* Zapiski mrtvega doma; *Igralec;* *Bečetrtek;* *Coloma:* Boy; *Kraljica mučenica;* *Malenkosti;* *Dostojevski:* si; *Gogolj:* Taras Buliba; *Gorki:* Povesti; *Haggard:* V deveti deželi;

Handel-Mazzetti: Junakinja iz Štajersja; *Sheehau:* Kresalo dulov; *Spillman:* Junaštvo in zvestoba; *De Waal:* Valerija; *Tagore:* Povestice; *Vrtinar:* *Tolstoj:* Tri povesti; *H. Barbusse:* Ogenj; *Tagore:* Ptice selivke; *Vilde:* Pravljice; *Javoran:* Crna žena ljudska povest; *Miller:* Zvonarjeva hči, povest; *Kellermann:* Tunel, roman; *Paparot:* Robinzon; *H. Majar:* Odkritje Amerike.

Poleg teh knjig ima vse druge knjige v zalogi, ki so danes sploh na književnem trgu slovenskem. Tudi vse mogoče *Giontinijve,* *Turkove* knjižice so na razpolago!

Kupujem kože

domačih živali kakor tudi kože divjačine (kun, lisic, dihurjev itd.)

Franc Stes, Kobarid

zaloga usnja in vseh čevljarških potrebščin — na drobno in na debelo. —

Kožuhovina (Strojene ovčje, jančkove bele in črne kože.

:-: CENE POŠTENE :-:

MED PRISTNI, lastnega izdelka prodajam na drobno in na debelo. Marušič, Via S. Mauro št. 4 Gorica.

Voščene sveče - kadilo
Svečarne J. KOP A Č
Ljubliana

Zastopstvo za Juliško krajino
Knjigarna Kat. tiskovnega
društva v Gorici

ŽUPANSTVO TOLMIN

Štev. 1961.

Razpis službe.

Županstvo Tolmin razpisuje mesto občinskega zdravnika s sedežem v trgu Tolmin. Kolékovane prošnje za to mesto naj se predložijo podpisane županstvu najdalje do 15. januarja 1923, koje naj bodo opremljene:

- s potrdilom o italijanskem državljanstvu;
- z dokazilom o neomadeževanem življenju (nekaznovaniju);
- s spričevalom o telesnem zdravju;
- s krstnim listom dokazujočim neprekoračene starosti 50 let;
- z zdravniško diplomo v izvorniku ali povernim prepisu;
- z dokazilom, da je prosilec več slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi.

Pogoji: Služba obč. zdravnika je začasna, in sicer za dobo enega leta od dneva vstopa. Po preteku tega roka sledi stalno imenovanje. Plača po dogovoru.

TOLMIN, 17. decembra 1922.

za Župana:
I. Mrak

NA PRODAJ je pohištvo vsake vrste po zelo nizkih cenah, kakor: kompetne sobe in posamezne kose, železne posteljnake itd.

L. ZUCCHIATTI
ul. sv. Ivana 1. GORICA

Fotograf Anton Jerkič se ne vrne v hišo goriške ljudske posojilnice v Gospodski ulici, kakor se splošno govori, ampak ostane nadalje v sedanjih prostorih *Corso G. Verdi 36,* (prej Via Giardino).

Izšel je:

Vedež za l. 1923

in

Hišni prijatelj.

Dobiva se v Gorici v *Knjig. K. T. D. MONTOVA HIŠA,* V Trstu pri J. ŠTOKA via Milano 37.

CENA: Vedež lično vezan stane L 3. Vedež elegantno v platno vezan L 4. Hišni prijatelj L 2.

DR. A. GRUSOVIN

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože.

retekcioniran na dunajski kliniki.

Sprejema:

od 9—11 in od 3—7 ure.

GORICA (Piazza grande)
Travnik hiša Paternolli

Kupujem kože

kun, lisic, podlasic i. t. d. in plačujem po najvišjih cenah. Windspach, «Albergo Gorizia», Gorica Corso Vitt. Em. 16.

Gospodična

iz boljše hiše išče sobo z električne razsvetljavo vporabo glasovirja ter vso oskrbo pri boljši rodbini za mesec januar. — Cenjene ponudbe se naprošajo na **Vinko Šket,** trgovec, II. Btstrica.

Naznanilo.

Pisarna inž. E. Ličarja se je premestila s 1. jan. v ul. Carducci 7 (poslopje »Gor. lj. posojilnice«).

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici
Corso Verdi „Trgovski Dom.“

Telefon št. 50.

Brzojavni naslov:
Ljubljanska banka.

Dejalska glavica
in rezerve:

CENTRALA:
LJUBLJANA D. 36 MILIJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje,
Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneše.

Uradne ure za občinstvo 8½—12 in od 3—5

Gb schotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
Corso Verdi 32 (hiša Cent. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Rymann,** vsakovrstno blago za poročence, kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno! Cene zmerne!

FELBERBAUM & ROLICH

(prej Hedžet & Koritnik)

GORICA :: Corso Verdi št. 7 :: GORICA

Velika izbira moškega in ženskega sukna, raznovrstnega zepbirja, perkala ter perila, velika zaloga pletenin in vezenin, kakor tudi vsakovrstnega blaga za neveste, drobnarij ter vseh potrebščin za krojače in šivilje.

NA DROBNO!

NA DEBELO!

J. Lenassi Gorica, Via Trieste 16.

Moka, sirk, oves, otrobi, kava sladkor, špeh, olje, petrolej itd.